KANGIATA ILLORSUA

Illu immikkuullarilluinnartoq sumiiffimmi immikkuullarilluinnartumi

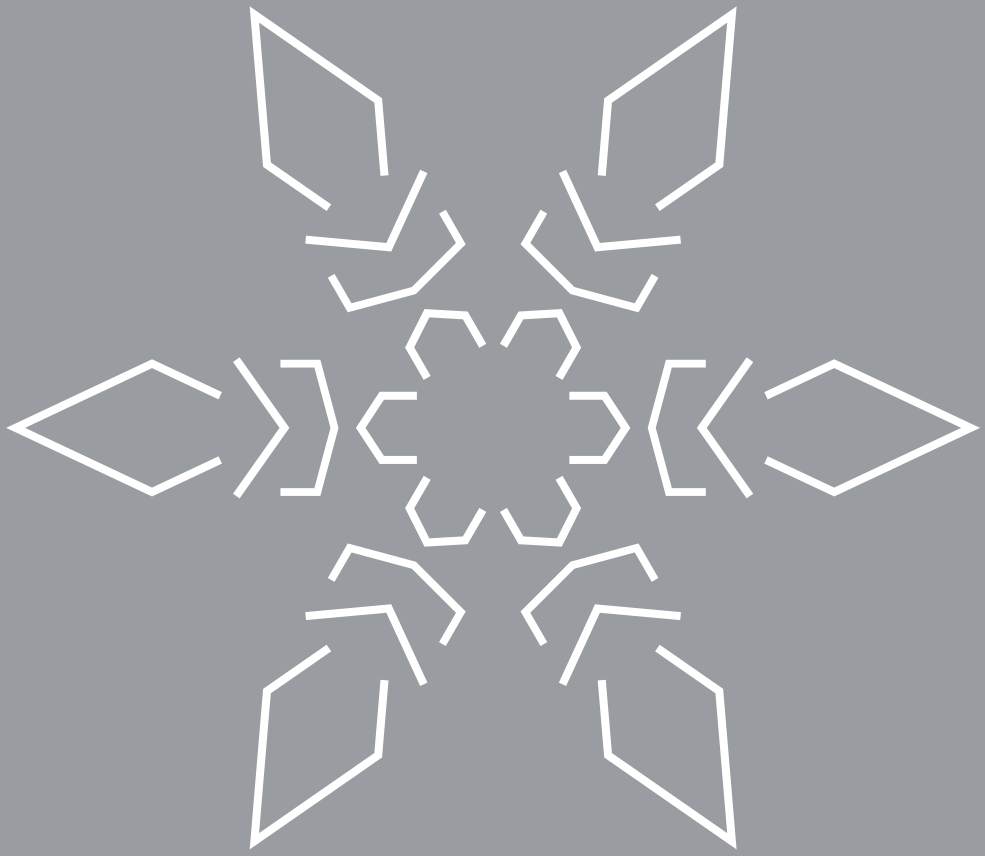

KALAALLIT NUNAANNI PINNGORTITAMI NALISSAQANNGITSUMI KATERSUUFFISSAQ

Killilersugaanngitsumik Kangiata Illorsuata qaavanukartoqarsinnaavoq, tassanngaaniit isikkivia alutorsaatigineqarsinnaalluni (takorluuineq).

Ilulissat Kangiata alutornarluinnartup paavaniippoq Kangiata Illorsua sananeqaqqammersoq, kangerluup illoqarfiullu akornanni, pinngortitap inuiaqatigiillu akornanni paasissutissiivittut inissisimalernissaminut piareeqqasoq.

FN-imi kattuffiup UNESCO-p 2004-imi Kangia sumiiffinnut asseqanngitsumik pingaarutilinnut eriagisarialinnut nunarsuarmi kingornussassat allassimaffianniilersinnerata kingorna Illorsuaq piviusunngorpoq. Taamaalilluni aamma sumiiffik immikkuullarilluinnartoq taanna pillugu takusaasunut paasissutissiinissamut pisussaaffeqarneq malittaavoq. Kalaallit Nunaanni pinngortitap kulturikkullu oqaluttuarisaanerup asseqanngitsup paasissutissiissutiginissaa aammattaaq Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermut periusissiamut pingaaruteqarpoq. Ilulissani Kangiata Illorsua takornarianut sullissiviit nuna tamakkerlugu pilersinneqartussat katillugit arfiniliusut aammalu inuiaqatigiinni neriulluarnartumik ineriartortitsinermik tunngavissiisussaallutillu issittumi ornigassap asseqanngitsup taassuma takusarnissaanut takornarianut nunarsuarmi tamarmeersunut isumassarsiorfiussat, siullersaraat.

2015-imi Namminersorlutik Oqartussat, Avannaata Kommunia aammalu peqatigiiffik ajunngitsuliortartoq Realdania Ilulissani takornarianut sullissivimmik avatangiisinut alianaalluinnartunut naleqqussinnaasumik sananissaq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarput. Nunani tamalaani illussanik titartaasartut unammisinneqareerneranni Dorte Mandrupip siunnersuutaa toqqarneqarpoq, 2019-imilu aasaanerani nivariarneq siulleq pivoq, ullumikkullu Kangiata Illorsua naammassereerpoq.

”Tikeraat Kangiata Illorsuanut tikilluaqqusinnaagatsigit nuannaarutigaarput. Takornariat nunaqavissullu tamaani alianaalluinnartumi naapissinnaalerput aammalu sumiiffimmi pinngortitaq kulturikkullu oqaluttuarisaaneq ilikkagaqarfigisinnaalerlugu, peqatigisaanillu pinngortitaq qimerloorsinnaalerlugu.”

– Palle Jerimiassen, Avannaata Kommuniani Borgmesteri

”Ilulissani Kangiata Illorsua paasissutissiiviinnarmiit annertuneruvoq. Nunarsuarmi soqutiginarluni takornariarfissaavoq, peqatigisaanillu takornarianut taamatullu najukkami innuttaasunut katersuuffiulluni. Takornariaqarneq aamma najukkami illoqarfimmik ineriartortitsineq pineqartillugit, Ilulissat eqqaat aammalu Kalaallit Nunaat ataatsimut isigalugu ukiuni makkunani ineriartorput. Ineriartorneq taanna Kangiata Illorsuani tunngavissinneqassaaq.”

– Hjörtur Smárason, Visit Greenlandimi pisortaaneq

Ukiut tamaasa takusaasut 25.000-27.000-it angullugit Ilulissani Kangiata Illorsuartaava aqqusaartassagaat naatsorsuutigineqarpoq. Takusaasut siullermik pingaarnertullu Kalaallit Nunaanni pinngortitamut kulturimullu alianaatsumut, ilinniarfiusumut asseqanngitsumullu Kangiata Illorsua iserluartitsissaaq. Illorsuup saqqummersitaani ataavartussami, "Sermeq pillugu Oqaluttuaq", sermip ingerlariaasia, kangiani uumassusilippassuit aammalu ukiuni tuusintilikkaani tamaani inuit inuusimanerat, kiisalu silap pissusaata allanngoriartornera sumiiffimmi pinngortitap ataqatigiinneranik mianernartumik qanoq allanngortitsisimanersoq, takusaasut ilikkagaqarfigisinnaavaat. Peqatigisaanik pinngortitami sermeq isikkivigissavaat, tassani Sermeq Kujalleq uukkaasarpoq aammalu pinngortitamut ilisimasaqarfigiligaannut ilanngutiinnartarluni.

Aalajangersimasumik saqqummersitsinerup saniatigut Kangiata Illorsuaniissapput eqqumiitsuliat marluk, filmeriartarfik, pisiniarfik aamma café, tassani Illorsuarmut takusaasorpassuit takusaanerminni takusatik paasisatillu pissarsiariutigalugit paasisassarsiorsinnaapput tamulussinnaallutillu.

Seqineq pinngortitamut sermilimmut qinngorsimavoq.

Kangianut isikkiveqarluni kaffisorluni unillatsiarneq.

Ilulissani Kangiata Illorsuata alianaalluinnartumi inissisimanerani Ilulissat illoqarfia kangianut alutornartumut pissusissamisoortumik ataqatigiissitsisuussaaq. Illorsuaq sumiiffimmi pisuttarfinnut qitiusumi inissisimavoq, aammalu qaliata ammaannarnerani upernaap, aasap ukiallu qaammataanni Kalaallit Nunaanni nasittarfiit alianaannersaat killilersugaanngitsumik orninneqarsinnaalluni. Illorsuaq aamma silap pissusaata sumiiffimmut aammalu nunarsuarmut assortorneqarsinnaanngitsumik sunniinerinik takusaqarnissamut sallersaalluni inissisimavoq. Taamaattumik sumiiffik takusaasunut, suliaqartunut isummersortartunullu silap pissusaata allanngoriartorneranik oqaluuserinnitseqataassaaq.

Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarneq ineriartupiloorpoq, aammalu ukiuni kingullerni nunarsuarmi takornariat pimoorussamik nuna eqqummaariffigilersimavaat. Coronap nunarsuarmi tuniluunnera Kalaallit Nunaannut angalasunik unitsitsigallaraluarpoq. Kisianni nunarsuarmi tuniluuttup qaangiunnerani takornariartitsisarneq aallarteqqippat kangia aammalu illorsuaq angalasut tikilluaqqunissaannut piareersimassapput. Tamatuma tungaanut tikeraat Kalaallit Nunaanni sumiiffinnit allaneersut aammalu najukkami innuttaasut takornariagassaq alianaalluinnartoq nutaaq, takusaasunut qassinilluunniit ukiulinnut katersuutsitsisussaq ilinniarfiussarlu alianaarsaarfigisinnaavaat.

”Ilulissani Kangiata Illorsuartaava – silap pissusaata allanngoriartornerata saarpiaani immikkuullarilluinnartumik inissisimanermini silap pissusaata sermimik sunniisarneranik paasissutissiisarnermi qitiusumik inissisimalertussaavoq. Peqatigisaanik Ilulissat najukkami ineriartortitsinissamut annertoorujussuarmik periarfissaqarfiulluni, sumiiffik immikkuullarilluinarpoq, paasissutissiisarfimmik nutaamik sananikkut tunngavissikkusutatsinnik.”

– Jesper Nygård, Realdaniami pisortaaneq

ILLULIORIAASEQ PINNGORTITAMUT TULLUARTOQ

Illup ilusaanut uppiup nunami pinngortitaq qulaallugu timminera isumassarsiorfigineqarpoq.

Ilulissani Kangiata Illorsua danskit illussanik titartaasartut suliffeqarfianit Dorte Mandrup A/S-imit, suliassanik akissarsitinneqarsimasunik arlalippassuarnik tunuliaqutaqartumit, titartarneqarpoq. 2016-imi nunani tamalaani illussanik titartaasartunik unammisitsinerup, piareersaataasumik sukumiisumik misissueqqissaarneq tunngavigalugu neqeroortitsivigineqartup, kingorna titartaasarfik taannarpiaq toqqarneqarpoq. Tassani nunarsuaq tamakkerlugu titartaasarfiit peqataapput –Japanimeersuniit Norgemeersunut aamma Islandimeersunut. Illussanik titartaasarfiup illulioriaaseq tamakkiisuutitsilluni Kangiata Illorsuanut pingaarnertigut takorluukkat kusanarluinnartumik tunngavissillugit, suliassamik killitsinnartumik takorlooruminartumillu naliliisartumut komitémut saqqummiussiluarnera, Dorte Mandrupip toqqarneqarneranut tunngavilersuutigineqarpoq.

Ukiuni kingullerni Dorte Mandrup suliassanik arlalinnik ilusilersuisimavoq, Ilulissani Kangiata Illorsuanituulli UNESCO-mi illersugaasumiittunik, aammalu inunnik pinngortitamillu naapisitsiviusumik. Kangiata Illorsuanut isumassarsinermut tunngaviuvoq illumik pinngortitamut alianaalluinnartumut, kisianni mianernartumut avatangiisaaniittumut tulluartumik ilusilersuinissaq. Illu qipisutut ilusiligaalluni nunami suluit siaarsimallutik pinngortitamiittutut ilusilersugaavoq. Dorte Mandrupip isumassarsiorfigisani "uppittut pinngortitakkoorluni qimaasutut" killitsinnartumik nassuiarpaa. Sannaa oqitsutut isikkoqarpoq, illu pinngortitami qangatasutulluunniit isiginnittumut isumaqalersitsisinnaalluni – inuit uagut pinngortitamit pingaaruteqannginnerulluta pulaartuinnaasugut erseqqissarniarlugulusooq. Illup sanerai igalaarsuit angisuut ammasut, illorsuarmi saqqummersitsivik avatangiisillu – inuit pinngortitarlu – avissaarsimannginnerulersippaat.

Kangiata Illorsua sumiiffimmi pisuttarfinnut katersuuffittut inissisimavoq aammalu Ilulissat kangianut ataqatigiissillugu. Ilulissani illoqarfimmiit takusaasut illorsuarmut apuunnerminni illu qaqqat akornanniittoq qisunnik sanaajusoq takussavaat. Tassanngaanniit salliarnartamut iseriartortarfianut qulisamut ingerlasinnaapput aammalu illorsuarmut ingerlaqqissinnaallutik imaluunniit qaavanukarsinnaallutik.

Illup sangujoraartumik sananeqarnerani takusaasut nutaanik isikkiveqalertarnissaat periarfissinneqarpoq.

Saaffiginnittarfimmiit pinngortitamut toqqaannartumik isikkivia.

Kangiata Illorsua ataatsimut katillugu 1.500 m²-ngajannik angissuseqarpoq, taakkunannga 900 m² kiassagaapput aammalu 400 m² saqqummersitsiviullutik.

Kangiata Illorsua sumiiffimmi pisuttut aqqutaannut naapiffiulluni inississimavoq.

”Kangiata Illorsuani atugassarititaasut asseqanngitsut, pinngortitamut Qaasuitsup killeqarfiata avannaani 250 km-inik ungasissusilimmiittumut ilisarnaataasut takuneqarsinnaapput. Neriuutigaarput Ilulissani Kangiata Illorsua sumiiffimmi uummaarissuutitseqataalissasoq – katersuuttarfik nasiffittut atorneqarsinnaasoq, pinngortitami oqquiffittut aammalu kangiata tungaanut aqqummi innap tungaanut anorimut alannguffissatut. Tassanngaaniit nammineq timimi pinngortitap naassaanani angisoorujussuunera aammalu taartup qaamasullu akornanni pisunneq issittumi silap pissusaanut ilisarnaataasoq, misigineqarsinnaapput.”

– Dorte Mandrup, illussanik titartaasartoq,
tunngaviliisoq aammalu nutaaliornermut pisortaq

Illup iluani illorsuaq saqqummersitsiveqarpoq eqqumiitsuliartaqartumik filmertarfeqartumillu kiisalu caféqarluni pisiniarfeqarlunilu. Saqqummersitsivimmi JAC studiosip puttaanik ilisilersugaaniipput itsarsuarnitsat aamma filmiliat serminik prismeliat igalaaminernik supuukkanik sanaajusuni saqqummersinneqarput, takusaasut akornisigoorsinnaallutik. Saqqummersitsivimmut nangissutigalugu takusaasut salliarnartamut anisarfimmut ingerlaqqissinnaapput, tassanngaanniit kangianut isikkivik takusinnaallugu aammalu pingortitamut UNESCO-mit illersugaasumut pissusissamisoortumik ingerlaqqissinnaallutik. Illup timitaa qipisuuvoq, ingerlaarfiginerani angissusai isikkiviilu allanngortarlutik.

Illup qaavaniit takusaasut kangia alutornarluinnartoq alutorsaatigisinnaavaat, tassanngaanniillu pisuinnaat aqqutaannut ingerlaqqissinnaallutik.

Kangiata Illorsua naapittarfissatut eqqarsaataavoq. Tamanna illuliortaatsimi aamma takuneqarsinnaavoq. Sannaa qipisuummat illup isui tamarmik qulisaapput, taamaalillutik takusaasut oqquisimaarsinnaallutik. Upernaaq, aasap ukiallu ingerlaneranni qaavanukartoqarsinnaammat, najukkameersut allallu tikeraat illorsuaq piumaleraangamik ornissinnaavaat pissusissamisoortumik katersuuffigisinnaallugu, kangianut isikkivik alutornartoq aammalu iluliarujussuit kusanarluinnarlutik silammut tissukartut misigisinnaallugit.

Serminik prismit igalaaminernik sanaat saqqummersitsivimmi pingaarnertut ilaatinneqartut.

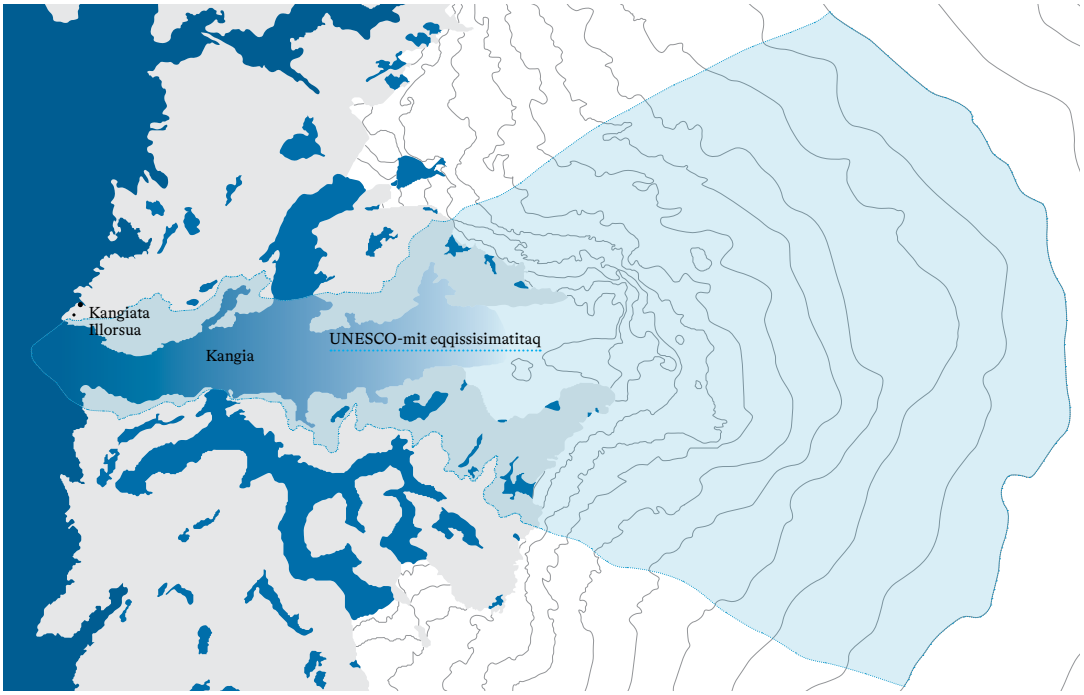

KANGIA ILLORSUA

Ilulissani Kangia, Kalaallit Nunaanni sumiiffiit UNESCO-p nunarsuarmi kingornussassanut allattuiffiani ataqqineqartumi ilanngunneqartunit siullersaavoq. The World Heritage Committee-p sumiiffik 2004-imi toqqarpaa. Toqqaaneq aamma sumiiffiup oqaluttuarisaanera pingaaruteqarneralu asseqanngitsoq paasissutissiissutiginissaanut immikkut pisussaaffeqarnermik malitseqarpoq.

SERMIP OQALUTTUASSARTAA UAGUT PILLUTA OQALUTTUASSARTAAVOQ

Ilulissani Kangiata Illorsuata qeqqani takusaasut saqqummersitsivimmi "Sermeq pillugu Oqaluttuaq"-mi piffinni angalaarsinnaapput. Saqqummersitsivik 400 m² filmertarfeqartoq eqqumiitsuliartaqartorlu, sermip oqaluttuassartaa takusaasunut ilikkagaqarfigitinniarlugu piffissap siumut qangalu ingerlasimaneranut tikkuussivoq. Sermimiipput qanga pisimasut, soorlu qaqqanik innermik anitsisartoqarsimanera, ullorissap anaanik nakkartoqartarsimanera aammalu inuiaqatigiit pissaaneqarsimanerat nakkaattarsimanerallu, tamarmik sermersuup iluani ersarissumik takussutissartaqartut. Uagut puiorsimagutta sermip eqqaasissavaatigut. Sermip oqaluttuassartaa uagut pilluta oqaluttuartuuvoq.

Saqqummersitsivik JAC studiosimit inerisarneqarpoq ilusilersorneqarlunilu aammalu saqqummersitat digitaliusut tusaaneqarsinnaallutillu takuneqarsinnaasut – Kangiata Illorsuaniinnermi tamatumalu kingorna – malussartitsisinnaasut qisuariartitsisinnaasullu atorneqarlutik. Illup ilusiligaanera saqqummersitsivimmut atorneqartoq, illorsuup matuata silatinnguaniittumut pinngortitamut alutornarluinnartumut toqqaannartumik ataqatigiissinneqarpoq. Illup ilusilersugaanera immikkuullarilluinnartoq aamma saqqummersitsivimmiittunut illup ilusaa malillugu ilusilersugaasunut ilassuutsinneqarpoq.

Kalaallit Nunaata aamma Ilulissat namminneerlutik oqaluttuassartaat paasissutissiissutiginiarlugu, saqqummersitsivik pingasunik qulequtaqartinneqarpoq, kangiani pinngortitamik asseqanngitsumik – kulturikkut kingornussamik ukiunit 4.000-init pisoqaanerusumik aammalu silap pissusaata allanngoriartorneranik, ullumikkut kangiani UNESCO-mi illersugaasumi avatangiisini ersarissumik sunniisumik, nassuiaaviusunik.

”Saqqummersitsinermi sermip pinngorneraniit avataarsuatigoorluni Kalaallit Nunaanniilersimanera, tassani sermersuannguussimalluni piffissallu sivisuup ingerlanerani uukkartartunngoriartuaarsimanera paasissutissiivigineqarpoq. Tassani uukkartarnera aammalu ilulissat aakkiartuaaqqittussanngorlutik imaanut avalattarnerat, angisoorsuanngorlugu pissanganartunngorlugu takutinneqarpoq.”

– Elisabeth Momme, Kangiata Illorsuani pisortaq

Saqqummersitsivik puttaanik ilusilersugaavoq, tassani itsarsuarnitsat aammalu filmiliatoqqat serminik prismini igalaaminernik supuukkanik sanaani saqqummersinneqarlutik, takusaasut akornasigoorsinnaallutik (takorluuineq).

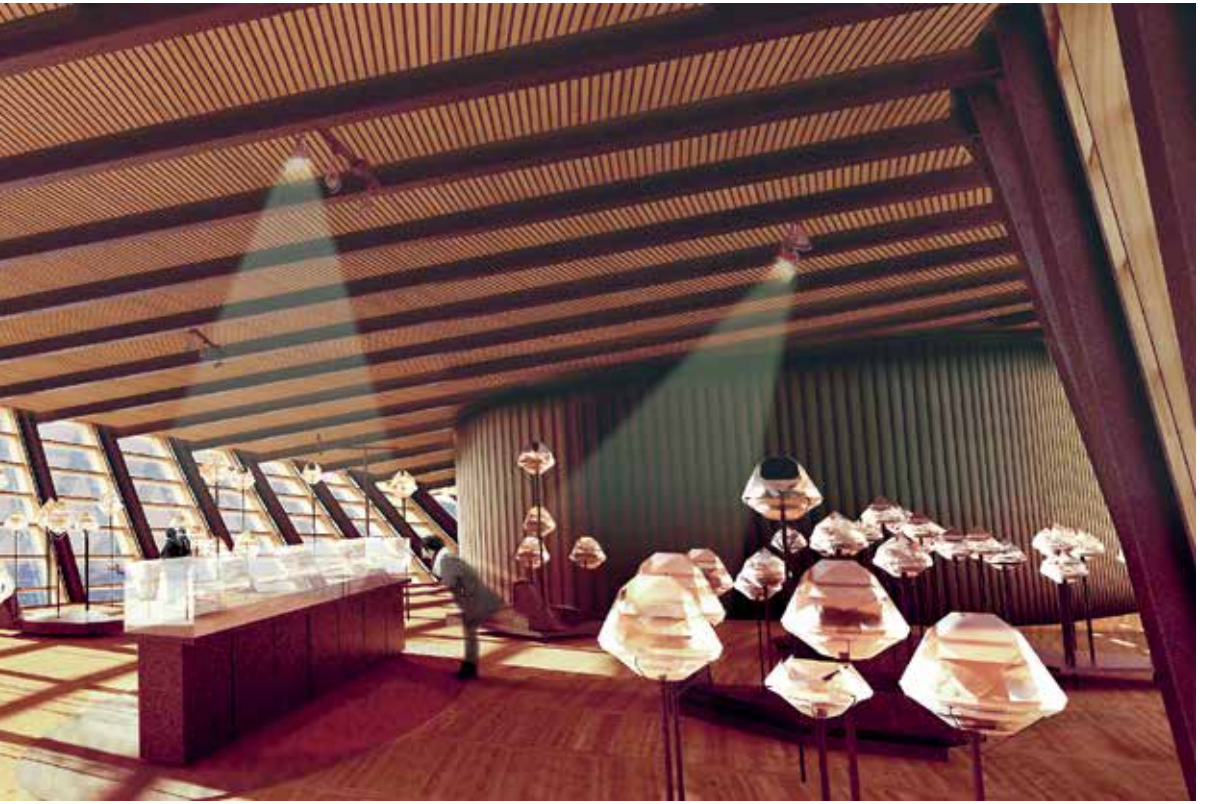

Pinngortitamut asseqanngitsumut isikkivik alutornarluinnartoq.

SERMIP INGERLAARFII – APUTIP SERMERSUARMUT TUNNERANIIT KANGIANI ILULIARSUARNUT INERIARTORNERA PILLUGU

Iluliaq qanoq oqimaassuseqarpa? Qanoq sukkatigisumik tissukartarpa? Aammalu sermit assigiinngitsut qassiuppat? Taakkua apeqquterpassuit saqqummersitsivimmi sermip ingerlaartarnera pillugu qulequttami siullermi akissuteqarfigineqartut ilagaat.

Tassani takusaasut nunarsuarmi sermersuit aalassarinnersaat, Sermeq Kujalleq, aammalu sermip ineriartornera – sermersuarmi aputip tunneraniit naggataatigut Ilulissat eqqaanni kangiani iluliarujussuanngortarnerat pillugit ilikkagaqarsinnaapput.

KANGIANI UUMASSUSILLIT ASSIGIINNGITSORPASSUIT – SERMIP KANGIANI INUIT KULTURIANNIK UKIUNIT 4.000-INIT PISOQAANERUSUMIK SUNNIINERA

Sermip oqaluttuassartaa aamma Qeqertarsuup Tunuani uumassusillit oqaluttuassartaraat. Saqqummersitsivimmi qulequttap aappaani sermip nukingata uumassusilinnik allanngoriartortitsisimanera takusaasut ilikkagaqarfigisinnaavaat. Kangiani pinngortitap ataqatigiinnera asseqanngitsoq annertoorujussuarmik pingaaruteqarpoq – uumasunuinnaanngitsoq, kisianni aamma inunnut tamaani inuullutillu najugaqartunut.

Ilulissat aamma kangia oqaluttuarisaanermi immikkuullarilluinnartunik pitsaasunik atugassaqarfiuneri pissutigalugit arlalinnik inoqarfeqarsimapput. Kangiani qanoq ukiut 4.000-it sinnerlugit pisoqaassusilimmik inoqarfeqarsimanersoq, tassalu Sermermiut, takusaasut paasisaqarnerulernissaannut qanga pisimasunut tikkuussisoqarpoq. Kisianni aamma Ilulissani najugaqartut silap pissusaata allanngoriartornerani nutaaliorlutik qanoq sermimut naleqqussarsimanerannut, maannakkut pisut sanilliunneqarput. Taakkua tamarmik nammineq misigisimasanik oqaluttuartunik aammalu najukkami innuttaasut oqaluttuaannik ilallattaarneqassapput.

Sermimik prisme igalaaminermik supuukkamik sanaaq.

SILAP PISSUSAATA ALLANNGORIARTORNERA – SERMIP AAKKIARTORNERA TAASSUMALU SILAP PISSUSAANUT ANNERTOORUJUSSUARMIK INUUNERMILU ALLANNGORIARTORTITSISUMIK SUNNIUTEQARNERA PILLUGU

Saqqummersitsivimmi qulequttat pingajuanni silap pissusaata allanngoriartornera, illorsuup eqqaani sermimi alutornarluinnartumi ersarissumik takussutissaqartoq, takusaasut qanillilluinnarlugu takusinnaavaat. Tassani Sermeq Kujalliup ukiut 150-it kingulliit ingerlaneranni annertoorujussuarmik tiffariartorsimanera takorloortinneqarpoq. Saqqummersitsivik taamatuttaaq siunissami silap pissusaata oqallisigineqarneranut sinaakkutissiissaaq, taamaalillunilu takornariat, najukkameersut aamma immikkut ilisimasallit eqeersimaartumik silap pissusaa pinngortitarlu pillugu oqalliffissaqalissallutik aammalu ilisimasanik ataatsimoorlutik inerisaasinnaassallutik.

PINNGORTITAQ, SERMEQ AAMMA SILAP PISSUSAA PILLUGIT MEEQQAT ATUARFIANNI KIFFARTUUSSIVIK

Takusaasut kusanartumik ilikkagaqarfiusumillu misigisassaqartinnissaasa saniatigut Ilulissani Kangiata Illorsua piffissap ingerlanerani aamma sumiiffinni internettikkullu atuarfinnut kiffartuussinermik neqerooruteqarsinnaassaaq. Taanna sermeq, silap pissusaa, pinngortitaq aamma inuit kulturiat pillugit saqqummersitsiviup imarisaasa Kalaallit Nunaanni nunarsuullu sinnerani meeqqat atuarfiini atuartunut siammartinnissaannut iluaqutaassaaq. Atuarfinnut kiffartuussivikkoortumik atuartitsisut illorsuup atuartitsinermut najoqqutassiai akeqanngitsumik atorsinnaassavaat, takusaanerup ilaatut imaluunniit atuarfimminni atuartitsinerminni. Siunnerfigineqarpoq inuusuttut akornanni aallussititsinissaq aammalu silap pissusaata allanngoriartorneranut sumiiffimmullu asseqanngitsumut pissutissaqartumik UNESCO-mi Nunarsuarmi kingornussassanut allattuiffimmiilersumut, paasisimasaqalersitsinissaq.

Geometriskimik ilusillit asseqanngitsut illup timitaanut qaarajuttunut illorsuarmi ilisarnaataapput.

Kangiani ilulissat aamma sikut.

Sermeq Kujallermi sermersuarmiittut sermit pisoqaanersaasa ilai ukiut 250.000 missaannik pisoqaassuseqartut missingersuisoqarpoq.

SILAP PISSUSAATA ALLANNGORIARTORNERATA SAARPIAANI

Kangiani iluliarujussuit.

Ilulissani Kangia alutornarluinnarluni annertoorujussuuvoq. Takusaasut pinngortitaq nunarsuarlu pillugit oqaluttuarujussuarmi inuarannguunerannik eqqaasittarpai. Tassani nunarsuup avannarpasissortaani, Sermeq Kujallermi, sermersuit uukkartartut anginersaannit pisoqarfiunersaannillu ilulissat nakkaaginnavipput. Sermersuaq 7 kilometerinik atitussuseqartoq ukiut tamaasa 46 kubikkilometerinik nakkaatitsisarpoq.

Kisianni inuit pilersitaannik silap pissusaata allanngoriartornerata pinngortitami ersiutinut nungutinneqarsinnaanngitsunut aammalu nunarsuarmi uumassusilinnut atugassarititaasunut tunngatillugu kangia aamma eqqarsalersitsivoq. Sermeq Kujalliup aakkiartornera sukkatsikkiartorpoq, tamatumalu kingunerisaanik sermersuaq annertoorujussuusoq kilometerit arlallit tippariartorpoq. Ineriartorneq Issittumut ilisarnaataasoq, 1850-imiilli nunarsuup sinneraniit marloriaammik sukkanerusumik kissatsikkiartorsimalluni. Tamannarpiaq pissutigalugu Ilulissat eqqaat ukiuni 250-init sivisunerusumi sermip ilinniarneranut, kingusinnerusumilu silap pissusaata nutaaliaasumik ilisimatusarfigineqarneranut, immikkuullarilluinnartumik inissisimasimavoq. Tassani silap pissusaata allanngoriartornerata saarpiaani kissarneruleriartornerani sermeq qanoq aakkiartortiginersoq aammalu issittumi isseqisumi pinngortitap ataqatigiinnerani mianernartumi, qanoq sunniinersoq, ilisimatuut misissuataarsinnaavaat.

Sermeq Kujalleq nunarsuarmi sermit sukkanersaraat aammalu ullormut 40 meterit tungaannut nikittarluni.

Kangiata Illorsuata iluani iikkat qisunnik immikkut ilusilersugaasunik listilersugaapput.

Silap pissusaata allanngoriartornerata, taassumalu Issittumi ineriartornerata nunarsuup sinneranut pingaaruteqarnera, Kangiata Illorsualiornermi ukkatariinnarneqassaaq. Silap pissusaata allanngoriartornerata malitsigisaanik Kalaallit Nunaanni sermersuup aakkiartornerulernera, nunarsuarmi immap qaffakkiartorneranut pissutaasartut tamarmiusut pingajorarterutaasa missaanniippoq.

Kangiata Illorsuata suliassaasa pingaarnerpaat ilagaat allanngoriartorneri taakkua takusaasut paasisaqarfiginerulersinnaasaasa, paasissutissiissutiginissaat – pinngortitaq alutornarluinnartoq misigiinnarnagu, kisianni aamma Kangiata Illorsuata saqqummersitsivia "Sermeq pillugu Oqaluttuaq" angalaarfigalugu.

ILULISSANI KANGIANI UUMASSUSILIPPASSUIT

Qipoqqaq aqqartoq.

Sassuma Arnaa inuit qanga oqaluttuaanniippoq ataqqineqartorujussuaq. Imaatigut piniartut pisaqartanngippata, inuit ajortuliornerat pisuutinneqartarpoq, pillaatitullu Sassuma Arnaata piniagassat nutsamini ilattuniititarai oqaatigineqartarluni. Ilulissani Kangiani pingortitaq Qeqertarsuup Tunuani inunnut aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqartuaannarsimavoq – ukiut 4.400-t matuma siorna inuit ujaraannarnik sakkullit siulliit Ilulissaniilerneranniit ullumikkut najugaqartut 4.670-it illoqarfimmiilernerannut.

Kalaallit siku aamma sermeq, Sermeq Kujalleq, inuunerminni pinngitsoorsinnaanngisartik, immikkut ilisimaariuaannarsimavaat. Ukiup qanoq ilinerani Ilulissat eqqaanni aallaaniarnermut tunngavissatut. Aasaanerani sikuerukkaangat aammalu uumasut sinerissamiileraangata inuit aasaanerani najugaqarfigisartakkaminnukartarsimapput tuttunniarlutik, eqalunniarlutik qaleralinniarlutillu. Ukiukkut kangerluk sikuppat ukiuunerani najugaqarfigisartakkaminnukartarlutik, soorlu Sermermiunut.

Pisat aamma Qeqertarsuup Tunuani nunasiaataanerup aallartinnerani qitiutinneqarsimapput, tassani aalisartut pinngortitaq pissarsiaqarfiulluartartoq ornigartarsimallugu. Piniartut pikkorinnersaat aamma taamaattarsimapput. Piniartut pikkorinnersaat pisaqamanersaallu piniartorsuarnik taagorneqarput. Ilaquttatik kisiisa nerisitarisarsimanngilaat, kisianni allaat pisatik Europami nioqqutissanik taarsertarsimallugit, taamaalillutik atugarissaarnertik takutittarsimallugu.

Ilulissat Kangiani pinngortitaq UNESCO-mit illersugaasoq.

Illut qisunnik sanaat mikisut sakkortuumik qalipaatillit Kalaallit Nunaanni illulioriaatsimut ilisarnaataapput.

Kangiani umiatsiaararsorluni aalisartoq.

Aalisarneq aammalu aalisakkeriviit suli Ilulissani inuussutissarsiutini pingaarnersaapput, aammalu umiarsualiviup eqqaa uummaarissumik suliaqarfiulluni. Siusinnerusukkut pingaartumik imaani uumasunik miluumasunik pisaqartarneq, soorlu puisit arferillu, nerisassaqartitsisarsimavoq aningaasarsiorfiusarsimallunilu. Taamanikkut piniarnermut pitsaasunik atugassaqartitsinissaq qitiutinneqartarsimavoq, assersuutigalugu immikkuullarissunik ileqqoqarnikkut. Ullumikkut qalerallit raajallu pisarineqartarput, kisianni pisat nutaajugaluartut aalisarnermi piniarnermilu periaaserpassuit piujuartinneqarsimapput ineriartorteqqinneqarsimallutillu.

ISSITTUMI ORNIGASSAQ ASSEQANNGITSOQ

Kangiata tungaanut.

Pinngortitap alutornarluinnartup aammalu kulturikkut oqaluttuarisaanerup asseqanngitsup Ilulissat eqqaalu piviusorsiortumik puigugassaanngitsumillu takornariarfissaqqissuutippaat. Ilulissat illoqarfik Kalaallit Nunaata kitaata sineriaani Ilulissani Kangiata paavaniippoq. Aammalu kangiani iluliarujussuit sermillu sumiiffik taakkorpiaapput sumiiffimmik tupinnarluinnartuutitsisut, aammalu Ilulissat illoqarfik issittumi ornigassatut pilerinarnerpaatut inissitsissimallugu.

Ukiut tamaasa tikeraat 30.000 missaannik amerlassusillit Ilulissanut aqqusaartarput, siunissamilu illoqarfimmut tikeraat amerlanerpaartaat aamma Kangiata Illorsuartaamut takusaasartussaassapput. Sumiiffimmi pinngortitap kulturillu oqaluttuassartaasa paasissutissiissutigisarnerisigut Kangiata Illorsuata sumiiffimmi ataatsimullu isigalugu Kalaallit Nunaannut takornariaqarneqarnerulernissaa tunngavissittussaavaa. Takornariat amerliartuinnartut Issittoq angalaarfissatut eqqumaffigileraluttuinnarpaat. Tamanna ornigassap piviusorsiortumik misigisassarsiorfiusinnaanera aalajangiisuulluni takornariaqarnerup ingerlalernissaanut takussutissaavoq. Kalaallit Nunaat pinngortitamik asseqanngitsumik neqeroorutissaqarpoq aammalu kulturikkut avatangiisit ukiunik tuusintilinnik pisoqaassusillit maannakkut siunissamilu takornarianut asseqanngitsumik angallavissaallutik.

”Piffissaq pissanganartorujussuaq ornipparput. Illorsuassaq takornariartitsinermi nukittorsaaqataassaaq – Ilulissaniinnaanngitsoq, kisianni Kalaallit Nunaat tamakkerlugu. Peqatigisaanik sammisassaqarnerulerneq najukkami akisussaasunit iliuuseqarfigineqassaaq, taamaalilluni pinngortitamut avatangiisinullu nanertuissanani.”

– Palle Jerimiassen, Avannaata Kommuniani Borgmesteri

Nasilluni issiaartarfik.

Ilulissani illoqarfimmi ulluinnaat ilaat.

Tikeraarpassuaqalernissaa eqqarsaatigalugu misigisassarsiornerit Kalaallit Nunaata takornarianut neqerorutigisinnaasaasa pitsaanerulersinneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat ukiuni aggersuni takornarianut sullissivinnik katillugit arfinilinnik pilersitsiniarput, tassani Realdania siullermut, tassalu Ilulissani Kangiata Illorsuanut, pilersitsinermut tapiivoq. Kalaallit Nunaat pillugu oqaluttuat ersarinnerulersinnissaasa saniatigut Kangiata Illorsua aammalu siunissami takornarianut sullissivissat aamma Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranik pitsaasumik ineriartortitseqataassapput, taakkua naggataatigut sullivissanik amerlanerusunik aammalu inuiaqatigiinni kalaallini siuariartortitsinerulernermik qulakkeereqataassallutik.

Peqatigiiffiup ajunngitsuliortartup, Realdaniap, aammalu Kalaallit Nunaata suleqatigiillutik Kalaallit Nunaata neqeroorutigisinnaasaanik kulturikkut pinngortitallu oqaluttuarisaanermik ukkatarineqarnerat aatsaat siullermiilinngilaq. Realdania aamma siusinnerusukkut kangiata eqqaani sumiiffimmi suliaqarsimavoq, ingerlatseqatigiiffik immikkoortortaa Realdania By & Byg taamanikkut Qaasuitsup Kommunia – maannakkut Avannataa Kommunia – aamma World of Greenland suleqatigalugit Ilimanami illut 1700-kkornisat marluk nutartermagit. Aamma tassani sumiiffimmi pinngortitami kulturikkullu kingornussat paasissutissiissutiginissaat siunertaavoq, aammalu naggataatigut sumiiffimmi takornariartitsisarnerup inuussutissarsiortullu siuariartornissaannut piujuartussamik tunngavissaliisoqarluni. Kangiata Illorsuartaarnera iluatsillugu Ilimanap ineriartortinneqarnerata Qeqertarsuup Tunuani takornariaqarnermik ineriartortitsiniarneq iluaqusissavaa, Qeqertarsuummi Tunuani takornariaqarnermut neqeroorutit puigugassaanngitsut ulluni arlalinni ingerlanneqarsinnaasut neqeroorutigineqarsinnaapput. Ullorpassuarni misigisassarsiorfiusinnaalluni, puiorneqanngisaannartussamik.

ISSITTUMI ILLULIORNEQ IMMIKKUT ILISIMASALLIT NAJUKKAMEERSUULLUTIK

Kangiata Illorsua sangujoraartunik illu ilusiligaalluni, qulaaniik takullugu boomerangitut inissisimasoq.

”Najukkameersut silap pissusaani immikkut unammilligassaqarfiusumi illuliornerup iluatsilluartumik ingerlanissaanut aalajangiisuulluinnarsimapput. Sannaata suliarinera pisariusorujussuuvoq, kisianni aqqutaa tamaat sanasut, entreprenørit, sanatitsisoq kiisalu illussanik titartaasartut ingeniørillu siunnersortaasut akornanni pitsaalluinnartumik pilersitsiviulluartumillu suleqatigiinneq ingerlasimavoq”

– Frants Frandsen, Realdania By & Byg-imi illuliornerup ingerlaneranut suliniummi aqutsisoq

Sanaartugaq annertooq immikkuullarissorlu Ilulissani Kangiata Illorsuatut ittoq immikkut suliniuteqarfigineqartariaqartuaannartussaavoq. Kalaallit Nunaanni issittumi silap pissusaa peqqarniitsoq ilanngukkaanni, illuliornerup ingerlanera sanatitsisumut, entreprenørinut, ingeniørinut sanasunullu aallaqqaataaniit naggataanut annertoorujussuarnik piumasaqaateqarfiuvoq.

Kalaallit Nunaanni aasaq sivikitsuaraavoq aammalu ukiup qaammatai nillerlutik, taarlutik sivisullutillu. Taamaattumik ukiup qanoq ilineri ingerlasussanik piareersaanermut aammalu sanatitsisunut, siunnersortinut, entreprenørinut sanasunullu qerinarsinnginnerani taartalinnginneranilu qaammatini qaamanerani aammalu silami sananissap ajornarluinnalinnginnerani sukkasuumik annertumillu sulisariaqartunut annertuunik piumasaqaateqarfiupput. Realdaniap immikkoortortaa ingerlatseqatigiiffik Realdania By & Byg sanatitsisutut illuliornerup ingerlaneranut akisussaasuuvoq aammalu illussanik titartaasartunik, ingeniørinik misilittagaqarluartunik kiisalu najukkameersunik entreprenørinik sanasunillu sumiiffimmi ilisimannilluartunik ikiorteqarluarluni. Aammalu silap pissusaani peqqarniitsumi illuliornermik najukkami ilisimannittut ilisimasaqartullu Ilulissani Kangiata Illorsuata piffissaq eqqorlugu ammarsinnaanissaanut aalajangiisuulluinnarput.

Kangiata Illorsuata saarngi sisannik sanaat.

Illorsuaq issittumi silap pissusaani peqqarniitsumi qaarsumi qajannaatsuutinnissaanut aalajaatsuutinnissaanullu sisak atorneqarpoq, taakkunannga 80 %-iisa missaat sisak atoqqitaalluni. Atortussani toqqarneqartuni siunissami silamut akiuussinnaasumik sivisuumillu atasinnaasumik, maannakkut siunissamilu kinguaariinnut iluaqutaasussamik illuliorneq qulakkeerneqarpoq. Illorsuup saarngi tassaapput 50-it sinnerlugit sisammik sinillit. Sisammik sinillit tamarmik asseqanngitsumik iluseqarput, tamaasa katillugit ilisarnartumik najungasumik timitaliillutik. Illulioriaatsip immikkuullarissumik sangujoraarnera illuliornerup ingerlanera tamaat illuliami ikkussugassat pilerneranni eqqueqqissaarnissamut annertoorujussuarmik piumasaqaateqarfiuvoq. Sisannik toqqaviliamut qillerineq ataasiinnarluunniit centimeteri ataaseq kukkusumik uuttorneqarpat, illuliaq tamarmi equngalertussaavoq. Taamatuttaaq illuliornermut atortut kukkusumik angissusiligaanngilluinnarlutik tunniunneqartarnissaat pinngitsoorneqarsinnaanani. Kukkunerit annikitsuaqqalluunniit katinnissaa ajornarluinnartilertussaavaat aammalu illuliornerup ingerlanera kinguaattoortittussaallugu, tassami atortussat tamarmik tikisinneqarmata Danmarkimiit Imarpikkut qaammatini sikoqanngiffiini umiarsuarmik assartorneqarlutik.

Igalaat 300-it tamarmik assigiinngitsunik angissusillit illumi 600-t sinnerlugit ikkuffilersorlugit ikkussorneqarput. Igalaat saqqai pinngortitamut takusaasunut isikkiveqartitsisussaapput. Illorsuup iluani misigisassaqartitsilluarnissamut illu qaavaniit naqqanut oqorsagaavoq. Ilaatigut qalia oqorsaatinik pladinik issusuunik oqorsaasersugaavoq, illorsuup ukiorpassuarni issittumi ukiup qaammataani sivisuuni aniguisinnaanissaa qulakkeerniarlugu asfaltcoatingit immikkuullarissut atorlugit nipputsillugit matuneqarlutik.

Illup naqqa, qilaava qaliaalu Europameersunik qisunnik ninngusuunik kusassagaavoq, iluani iigai qisunnik oqinnerusunik pladilersugaallutik imaluunniit listilersugaallutik. Qisuit sisammik sannaanut qajannaatsumut tapiliullugu kissalaartumik isikkoqartitsissapput, peqatigisaanillu pinngortitaq illorsuarmut avatangiisoq tikkuutissallugu.

Kangiata Illorsua sananeqartoq.

Igalaat 300-t assigiinngitsunik angissusillit illumi ikkussorneqarput.

Sanaartornermut atortussat eqqussorneqartut tamarmik assartorneqarnerminni containermodulini naleqqussarneqartussaasimapput.

Ilulissani illoqarfimmut kangianullu isikkivik.

ILULISSANI KANGIATA ILLORSUA ATAATSIMOORULLUGU

Kangiata Illorsua uppiup timmisup isikkivianit isigalugu.

Ilulissani Kangiata Illorsua Namminersorlutik Oqartussat, Avannaata Kommunia aamma peqatigiiffiup ajunngitsuliortartup, Realdaniap suleqatigiinnerisigut ineriartortinneqarpoq aningaasalersorneqarlunilu. Suleqatigiit pingasut taakkua suleqatigiillutik illorsuaq pilersippaat, najukkami inuiaqatigiit nukittorsarneqarnissaat aammalu Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnerup tunngavissinnissaa siunnerfigineqarlutik. Illuliornerup ingerlanera Realdaniap immikkoortortaata ingerlatseqatigiiffiup Realdania By & Bygip, isumagaa.

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT

Namminersornerullutik Oqartussanut, 1979-imi tunngavilerneqartumut, Namminersorlutik Oqartussat 2009-mi taarsiipput. Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni naalakkersuisuupput Inatsisartunit toqqagaasut. Maannakkut Naalakkersuisuusut qulingiluanik ilaasortaqarput Naalakkersuisut Siulittaasuannit siulersorneqarlutik..

AVANNAATA KOMMUNIA

Avannaata Kommunia Kalaallit Nunaanni kommunit avannarlersaraat, sisamanik illoqarfeqartoq aammalu 23-nik nunaqarfeqartoq. Kommunip Spanien angeqqatigaa aammalu 10.600-nik innuttaqarluni.

REALDANIA

Realdania peqatigiiffiuvoq ajunngitsuliortartoq 170.000 missaannik ilaasortaqartoq. Peqatigiiffiup avatangiisini illuliornermigut– imatut paasillugu ulluinnatsinni illutatigut atugassanik – inuunermi atugarissaarnissaq sulissutigaa. Assersuutigalugu illoqarfimmi ineriartortitsineq, illuliorneq aammalu kulturikkut avatangiisinik pingaaruteqartunik piujuartitsinissaq. Piujuartitsinissaq Realdaniap sulinerata ilarujussuani ataqatigiissitsisuuvoq. Realdaniap ukioq 2000-miilli suliniutit 4.300 missaat 20 mia. kr.-init amerlanerusunik aningaasartallit suliarai. Illunik aalaakkaasunik piginnittut tamarmi akeqanngitsumik, Realdaniamut ilaasortanngorsinnaapput.

TAPERSIISUT ALLAT

Kangiata Illorsuani saqqummersitsineq qulequtaqartoq ”Sermeq pillugu Oqaluttuaq” Nordeafonden, Augustinus Fonden, Bloomberg Filanthrophies aamma OAK Foundation aningaasalersuinerisigut piviusunngorpoq.

”Kangiata Illorsua sumiiffimmut annertoorujussuarmik pingaaruteqalertussaavoq – aamma suliffissaqartitsiniarneq qiviaraanni. Sananeqarnerata nalaanili suliniut kommunimi sullivinnik nutaanik pilersitsiviulereerpoq, aammalu tamatuma Ilulissanut aamma Qeqertarsuup Tunuanut eqqumaffiginninnerulersitsinissaa nuannaarutigaarput.”

– Palle Jerimiassen, Borgmesteri, Avannaata Kommunia

”Kangiata Illorsua Ilulissat aamma Kalaallit Nunaata takornarianit ornigassatut aammalu inuiaqatigiit ineriartortinneqarnerannut iluaqutaassaaq, peqatigisaanillu silap pissusaata oqallisigineqarneranut ukkatarinnilersitseqataassalluni. Illu kusanarluinnartoq peqatigisaanillu ersarivinngitsoq, takorluukkamik tunngavissiisoq, nunarsuarmi kingornussassaqarfiup asseqanngitsup killingani inissisimasoq, maannakkut naammassivoq. najukkami innuttaasut aammalu nunarsuup sinnerani illorsuup atorneqalernissaa qilanaaraarput.”

– Jesper Nygård, Realdaniami pisortaaneq

ILULISSANI KANGIATA ILLORSUA KISITSISINNGORLUGU

Kangiata Illorsua illuliaannarmiit annertunerujussuuvoq. Kalaallit Nunaanni pinngortitap kulturillu oqaluttuarisaanerannut asseqanngitsumut sinaakkutissiivoq. Illorsuaq najukkami nunallu aningaasaqarnerannut iluaqutaasumik Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnerup ineriartortinneqarnerani aalajangiisuulluinnartumi inissisimavoq. Tamanit pingaarnersaavoq Kangiata Illorsuata illoqarfiup pinngortitallu akornanni iserfissaanera, najukkami innuttaasut taamatullu tikeraat alianaalluinnartumut UNESCO-mi illersugaasumut Ilulissani Kangianut ataqatigiississallugit

- Namminersorlutik Oqartussat, Avannaata Kommunia aamma peqatigiiffiup ajunngitsuliortartup, Realdaniap suleqatigiinnerat, Kangiata Illorsuanut tunngaviuvoq.

- Ilulissani Kangiata Illorsua takornarianut sullissiviit ukiuni aggersuni Kalaallit Nunaanni pilersinneqartussatut pilersaarutigineqartut katillugit arfinillit siullersaraat.

- Illu iluaniit silataanut atuuffeqarpoq. Qalia upernaap, aasap ukiallu ingerlaneranni kangianut nasiffittut ammalluni tikikkuminarpoq. Illorsuup iluaniippoq saqqummersitsineq "Sermeq pillugu Oqaluttuaq".

- Saqqummersitsinermi "Sermeq pillugu Oqaluttuaq"-mi kangiata eqqaani nunami pinngortitaq asseqanngitsoq nassuiarneqarpoq, taanna ukiunit 4.000-nit pisoqaanerulluni kulturikkut kingornussatoqaavoq aammalu silap pissusaata allanngoriartornera ullumikkut UNESCO-mi illersugaasup kangiata eqqaani avatangiisini ersarissumik sunniuteqarpoq. Saqqummersitsinermut najoqqutarisaq JAC studiosimit ilusilersugaavoq ineriartortinneqarlunilu.

- Aamma eqqumiitsuliaq Kangiata Illorsuaniippoq saqqummersitsinernut ilaalluni aammalu filmertarfeqarluni. Tamatuma saniatigut pisiniarfeqarpoq aammalu caféqarluni.

- Issittumi silap pissusaa peqqarniitsoq illuliornerup ingerlaneraniit atortussanik toqqaanermut tamatigut takuneqarsinnaavoq. Sisak 400 tons sinnerlugu illorsuarmik qaarsumi qajannaatsitsivoq aalajaatsitsillunilu, aammalu illorsuarmi ukiorpassuarni tullerni issittumi ukiup qaammataasa sivisuut anigorneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu, qalia oqorsaasersuutinik pladinik issusuunik oqorsagaavoq.

- Kangiata Illorsuta angissusaa tamakkerluni 1.500 m²-ngajaavoq, taakkunannga 900 m²-it kiassagaallutik. Saqqummersitsivik 400 m²-uvoq, eqqumiitsuliat filmertarfillu ilanngullugit.

- Illorsuup ingerlanneqarnera Greenland Visitor Centremiitinneqarpoq, taanna Namminersorlutik Oqartussat ataanni sullissiviuvoq imminut pigisoq, aammalu Kangiata Illorsuata ulluinnarni aqunneqarnera illorsuarmi pisortamit Elisabeth Mommemit isumagineqarpoq.

- Naatsorsuutigineqarpoq ukiut tamaasa takusaasut 25.000-27.000 illorsuaq isertassagaat.

ILULISSANI KANGIATA ILLORSUA TITARTARPAAT SANALLUGULU

Sanatitsisoq: Realdaniap ingerlatseqatigiiffik immikkoortortaa, Realdania By & Byg.
Illussanik titartaasartoq aamma tamakkiisunut siunnersorti: Dorte Mandrup A/S.
Ingeniøri siunnersuisartoq: Søren Jensen Rådgivende Ingeniørfirma A/S.
Sanatitsisumut siunnersorti: Rambøll (Danmark).
Sananermut aqutsisoq aamma sulianut nakkutiginnittoq: Rambøll Grønland A/S .
Pingaarnernut entreprenøri: KJ Greenland A/S / Rådgivende Ingeniør Torben Melgaard.
Saniatigut entreprenørit:
- Qalipaasut ittuat Niels Erik Bro, Jensens Malerforretning ApS, Ilulissat.
- VVS Firmaet A/S aamma innaallagialerisoq, Ilulissat.
- Kai Andersen A/S, civilingeniørit aamma entreprenørit, Aalborg.

SAQQUMMERSITSINERMUT SIUNNERSORTIT SULEQATIGIIT

Saqqummersitsineq "Sermeq pillugu Oqaluttuaq" siunnersuisartut suleqatigiit ikiortigalugit piviusunngorpoq, tassaasut:
- Klaus Nygaard, Pinngortitaleriffimmi pisortaq.
- Olav Orheim, glaciolog aamma silap pissusaanut ilisimatooq, Norge.
- Kirsten Hastrup, antropologi-mi professor emeritus aamma Kalaallit Nunaannut ilisimatooq, Københavns Universitet.
- Erik Bjerregaard, Ilulissani Hotel Arctic-imi pisortaasimasoq aammalu Visit Greenland-imi siulersuisunut ilaasortaasimasoq.
- Ólafur Örn Haraldsson, Island-imi Thingvellir Visitor Centre-mi pisortaasimasoq.

SAQQUMMERSITSINERMIK SULIARINNITTUUVOQ JAC STUDIOS

Johan Carlsson, founder architect/designer MA, MDD

PIFFISSAP INGERLANERA

2004: Ilulissani Kangia UNESCO-mi nunarsuarmi kingornussassat allassimaffianni ilanngunneqarpoq.
2015: Namminersorlutik Oqartussat, Avannaata Kommunia aamma peqatigiiffik ajunngitsuliortartoq, Realdania, Ilulissani Kangiata Illorsuata sananeqarnissaa pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiipput.
2016: 2016-imi illorsuaq pillugu nunani tamalaani illussanik titartaasartut unammisinneqarneranni Dorte Mandrup ajugaavoq.
2019: Sanaartorneq aallartinneqarpoq.
2019: Nappaanersiorneq oktobarimi ingerlanneqarpoq.
2021: Kangiata Illorsuani takusaasunut siullernut ulloq 2. juli matut ammarpai.

ANINGAASAQARNEQ

Suliniummut missingersuutit tamarmiusut 152 mio. kr. missaanniipput

TAPERSIISUT:

Namminersorlutik Oqartussat aamma Avannaata Kommunia 23 mio. kr.-inik tapersiipput
Realdania 108 mio. kr.-inik tapersiivoq

KANGIATA ILLORSUANI SAQQUMMERSITSINERMUT PAASISSUTISSIINERMULLU ANINGAASALERSUISUUPPUT:

Nordea-fondenip 16,45 mio. kr.-inik
Augustinus Fonden 3,8 mio. kr.-inik
Bloomberg Philanthropies 750.000 kr.-inik
OAK Foundation 370.000 kr.-inik

Nordea-fonden tapersiissutaasa ilai nunarsuaq tamakkerlugu meeqqat atuarfiinut sumiiffinni internettikkullu atuarfimmi sullissinermut inniminnigaapput.

NASSUIAATIT

SAQQUMMERSITSISOQ
Realdania
Jarmers Plads 2
1551 København V

OQAASERTAI
Primetime P/S
Nutserisoq: Tabithe Kristensen
Kukkunersiuisoq: Camilla Kleeman-Andersen

ASSILISAT
Dorte Mandrup A/S: atuakkap ungalua
GEUS/Jakob Lautrup: 18-19
JAC studios: 16, 25
Jeppe Kjær: 2-3, 10-11, 12, 13, 14, 24, 39, 40
Jens V. Nielsen: 8, 34, 36, 37, 48-49
KJ Greenland: 50
Mir/Dorte Mandrup (assit):
4, 22-23, 28-29,
Nick Nielsen/Avannaata Kommunia:
41, 42-43,46, 47
Realdania: 7, 26, 27, 30, 32, 45, 55
Visit Greenland/Filip Gielda: 35
Visit Greenland/Julie Skotte: 33

LAYOUT
Studio Atlant

NAQITERISOQ
Dystan & Rosenberg

© Realdania 2021

KANGIATA ILLORSUA
Sermermiut Aqqut B 2089
Postboks 329
3952 Ilulissat

www.isfjordscentret.gl

KANGIATA
ILLORSUA

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Avannaata
Kommunia

Realdania